

Boli ale sistemului radicular și ale bazelor tulpinilor culturilor de cereale de toamnă

Автор(и): проф. д.с.н. Светослав Бобев, от Аграрния университет в Пловдив

Дата: 31.10.2017 Брой: 10/2017

În ultimii ani, boli caracterizate prin putregaiul rădăcinilor și al bazei tulpinii se dezvoltă la grâu și orz cu o frecvență tot mai mare și pe suprafețe tot mai extinse. Daunele sunt de origine fungică, iar diagnosticul este complicat de natura „ascunsă” a leziunilor – necroza rădăcinilor și a bazelor tulpinii până la primul–al doilea nod. Ulterior, plantele bolnave rămân în urmă în dezvoltare și nu formează recoltă, motiv pentru care acest grup de boli se numără printre cele mai dăunătoare.

Cele mai frecvente boli în țara noastră sunt putregaiul rădăcinilor cauzat de *Rhizoctonia* (*R. cerealis*), secarea totală a plantelor (*Gaeumannomyces graminis* var. *tritici*), patarea oculară (*Tapesia yallundae*, sin. *Pseudocercospora herpotrichoides*) și

putregaiul rădăcinilor și al bazei tulpinii cauzat de *Fusarium* (*Fusarium* spp.). În aceste boli, necroza progresa de obicei către părțile aeriene, ceea ce poate provoca ruperea tulpinii, culcarea plantelor sau formarea spicelor albe. Pentru primele trei boli, este caracteristică dezvoltarea în pete, în timp ce *Fusarium* poate afecta suprafețe mai mari, precum și spicele plantelor.

Unele ierni (inclusiv 2017) au fost favorabile și pentru dezvoltarea mucegaiului de zăpadă (*Microdochium nivale* (= *Fusarium nivale*). În această boală, daunele sunt de tip local pe bazele tulpinilor, dar patogenul poate provoca și patarea frunzelor.

Deși agenții cauzali ai bolilor menționate mai sus sunt ciuperci diferite, aceștia sunt conservați în principal prin resturile vegetale și sol, în timp ce rotațiile culturale scurte (sau absența acestora) și iernile mai blânde favorizează acumularea inoculului și creșterea daunelor. Factorii climatici sunt în afara controlului producătorilor, iar tratamentele chimice împotriva acestor patogeni (cu o excepție parțială în cazul tratamentului timpuriu împotriva patării oculare) nu sunt eficiente. Prin urmare, pentru a reduce pierderile, prioritate trebuie acordată măsurilor agronomice. Rolul principal îl joacă o rotație culturală restabilitoare. Utilizarea semințelor sănătoase în combinație cu încărcătura de înaltă calitate a semințelor, evitarea semănatului timpuriu și fertilizarea optimă contribuie, de asemenea, la limitarea daunelor cauzate de bolile sistemului radicular și ale bazelor tulpinilor la culturile cerealiere de toamnă.